

(1946 -)

ERTUĞRUL KİREÇ

Ertuğrul Kireç Ağabey, Bediüzzaman Hazretlerinin “Buranın korkak müftüsü” dediği Emirdağ Müftüsü merhum Abdulkadir Bilge'nin oğlu Necati Müftüoğlu'nun damadı, Nevzat Müftüoğlu'nun da eniştesidir. Bu ailenin soyadları Bilge iken sonradan Müftüoğlu olarak değiştiriliyor. Ertuğrul Kireç ayrıca Said Nursi'nin Emirdağ'da kaldığı evin dükkân komşusu -ki kahramanca hizmetleri var- Hasan Hüseyin Ateş'in bacanağıdır. Ağabeyler Anlatıyor-4 Kitabımızda bu dört Emirdağlının hepsinin de hatıraları geniş olarak neşredilmiştir. Yanlış anlaşılması için özenle belirtelim ki, Hz. Üstad'ın bir mana için 'Korkak Müftü' dediği Abdulkadir hoca efendinin de Emirdağ'da çok önemli hizmetleri oluyor... İlgili kitaba havale ediyorum...

Malum olduğu üzere Hz. Üstad'ın 1944 senesinden itibaren vefat ettiği 1960 yılına kadar Emirdağ ile münasebeti hiç kesilmemiştir. Ertuğrul Kireç, 14 yaşına kadar Emirdağ'ında kalmış olduğundan dolayı çocukluk ve gençlik çağına geçiş dönemlerinde Bediüzzaman Hazretlerine epeyce yakın olmuş. 'Bediüzzaman Dede' ifadesi çocukluk yaşından beri lisanına öyle yerleşmiş ki, biz de hayret ettik. Fakat kendisi de ifade etti ki; hizmetlerin içinde aktif olarak bulunamamış, hatta Risale-i Nur eserlerini hiç okuyamamış. Dostluğu ise sarsılmaz derecede... Ertuğrul ağabeyden kayınbiraderi Nevzat Müftüoğlu bahsetmiş, muhakkak görüşmemi tembih etmişti. Almanya'da yaşadığından dolayı bu iş gecikmiş oldu... Hiç beklemediğim bir anda Allah Ertuğrul Kireç ağabeyi 2015 Ağustos ayında İzmir'e, yanımıza gönderiverdi. Kendisinden iki kere video çekimi yaptık. Taslak metni titizlikle tashih etti ve yayınlamamıza izin verdi. Bu arada biz de hatıralarında adı geçenlerle telefonla görüşüp gerekli teyitleri aldık.

Ertuğrul Kireç Anlatıyor:

Bediüzzaman Dedemizin haksızlığa uğradığını, yanlış tanıtıldığını bildiğim için içimde hep bir ukde vardı. Ben bu canımı teslim etmeden önce bildiklerimi, yaşadıklarımı anlatmayı çok arzu ediyordum. O mübarek el sırtımı okşadı, hayatım boyunca işlerimde hep muvaffak oldum. Anlatmak istiyordum, bu iş bugün size nasip oldu.

21 Mart 1946 Emirdağ doğumluyum. 1960 yılında ortaokulu bitirinceye kadar Emirdağ'da bulundum. Nazilli Öğretmen Okulu'ndan mezun olduktan sonra, 1967 senesinde Bursa Eğitim Enstitüsünü bitirdim. Çeşitli illerde Matematik/Fizik öğretmenliği yaptım, 1980 yılında Almanya'ya gittim. Berlin Üniversitesi'nde ek öğrenim yaparak, öğretim görevlisi oldum. Matematik/Fizik bölümünde öğretim görevlisiydim. 35 yıl vazife yaptıktan sonra emekli oldum. Halen Berlin'de ikamet ediyorum.

BEDİÜZZAMAN DEDE'Yİ İLK GÖRÜŞÜM

Çok küçüğüm daha... Emirdağ'ına bir evliya gelmiş diye duyuyorduk ama henüz daha yüz yüze gelmemiştik. Bir gün arkadaşlarla yine sokakta top oynuyoruz. Bir baktım ki çok değişik Ay'dan, Merih'ten gelmiş gibi birisi... Normal bir Emirdağlı gibi değil... Oradaki caminin avlusunda toplandık, merakla bakıyoruz... Üzerinde beyaza yakın krem renkte bir cüppe vardı. Tertemiz bir kıyafet, nur gibi bir yüz. Yürüdükçe o haşmet ve heybet bizi iyice meraka, takibe sevk etti. Bilerek konuşuyorum; hani gidenler bilir ya Beytullah'a yaklaştıkça nasıl insan o nuru hissediyor, yaklaştıkça o nur deryasında boğuluyor. İşte onun gibi ben de o hali hissettim o anda. Hemen koşarak anneme gittim, anlattım. Annem Hüsnüye Hanım, Emirdağ Müftüsünün torunu... Annem dedi ki: “Oğlum o çok derin bir hocadır, bir evliyadır... Bediüzzaman onun adı... Müftü dedenin de arkadaşıdır o. Elini öp, duasını al.” Hemen mahalledeki arkadaşlara gittim, onlara da anlattım. Artık bundan sonra biz Bediüzzaman Dede'yi her görüşümizde elini öpmeye başladık. Bediüzzaman Dede yürürken çok haşmetli, heybetli, meydan

okurcasına yürürdü. Ben boylarda, beyaz tenli, en fazla 55 kilo kadardı, zayıftı. O bir fotoğrafı var ya; o fotoğrafta Bediüzzaman Dede sert bakışlı olarak çıkmış. Gazeteler hep de onu kullanıyorlar. Ben buna üzülüyorum. Bediüzzaman Dedenin nurlu bir yüzü vardı, bakışları bize güven verirdi. Yalnız gözlerine devamlı bakamazdık.

KENDİ DEDEMEN KORKARDIM, BEDIÜZZAMAN DEDE'YE KOŞARDIM

Bediüzzaman Dede her zaman elini öptüğümüz, şekerini, parasını aldığımız; başımızı okşayan bir arkadaşımız, bir dostumuz olmuştu bizim. Benim kendi üvey dedem vardı; İsmail Hakkı Bozkaya... Arkadaşlarla top oynarken "Deden geliyor!" dediler mi hemen Hamid emminin avlusuna atlar, saklanırdım. Geçti mi, arkadaşlarım: "Geçti, geçti çık" derlerdi. Deden geliyor dediler mi sanki beni dövecekmiş gibi korkardım. "Bediüzzaman Dede geliyor" dediler mi de hemen koşar elini öperdik. Çok nurlu bir yüzü vardı. Kendi dedemden kaçır, hoca dedeyi gördüm mü yanına koşardım. O da bize şeker verirdi. Her seferinde verirdi. Cebinde şeker taşıyordu. Biz tespih şekeri derdik; ipe dizili şekerlerden koparır, koparır verirdi bize. Para da verirdi. Çaputtan olan topumuz patladı mı atardı onu; gidelim dedemizin yanına elini öpelim, bize para verir yeni top alırız derdik. Gider elini öperdik... Bize: "Ben hastayım, sizin duanız makbuldür, bana dua edin" derdi.

Bediüzzaman Dede, benim bacanağım Hasan Hüseyin Ateş'in babası Sabri amcanın tek katlı yün boyama dükkânının bitişiğindeki iki katlı evin üst katında oturuyordu. Hükümet ve Adliye binasının karşısında... Kayınpederim Necati Müftüoğlu da Adliyede zabıt kâatibi, yerine göre savcı vekili de olurdu. O zamanki Emirdağ Müftüsü Abdulkadir Bilge'nin oğludur. Senin dediğine göre Bediüzzaman ona "Emirdağ'ın Korkak Müftüsü" demiş.

Biz Bediüzzaman Dedenin evinin önünden hususi geçer, günde birkaç kere pencereden selam verirdik. Dede bizi görünce hafif kalkar selamımızı öyle alırdı. Hâlbuki biz çocuğuz, el sallasa bile yeterdi. Ama o vücuduyla alırdı selamı. Anneme de hoca dedemi selamladığımı söylerdim; o da her seferinde bana mükâfat olarak bir elma veya başka bir şey verirdi.

YALANKIRAN'IN YAYLI AT ARABASI

Emirdağ'da 'Yalankıran' lakaplı yaylı at arabası olan birisi vardı. Gerçek adını hala da bilmiyorum. Onun arabası yaylı olduğundan yaylanır, binenleri fazla rahatsız etmezdi. Diğer at arabaları yaysız olduğundan üzerindeki rahatsız ederdi. İşte Bediüzzaman Dede bu Yalankıran'ın yaylı at arasıyla kırlara, köylere giderdi hep. Biz bu at arabasının etrafını sarar, üzerine çıkar, Bediüzzaman Dedemizin elleri öperdik.

Yine bir gün Yalankıran'ın at arabasına çıktım. Köylere gidiyordu hoca dede. Baktım örtülü bir şey var. Kaldırdım örtüyü içinde şöyle küçücük bir çaydanlık, bir bardak, şeker, bisküvi... Onlar herhalde mübareğin yemeği idi. Bunu da hiç unutmam...

Dede sonra faytonla gezmeye başladı. Fayton bizim için biraz daha kapalı olduğundan bize perde olmuş oldu. Daha sonraları bir otomobil alındı Dedeye. O zaman iyice perdeli oldu bizim için. Ama otomobilin arkasından koşarken bizi görünce hoca dede duruyordu yine.

BEDIÜZZAMAN BU KIRLARA GİDİYOR NE YAPIYOR BURALARDA?

Kemerkaya köyünde (Eski adı Çoğu olan bu köy, aynı zamanda Bayram Yüksel ağabeyin de köyüdür) kayınpederimin yeğeni Orhan Bozkaya oturuyordu. Ben ona dayı derdim. Ona gittim ben. Salı günleri Emirdağ'ın pazarı olurdu. Çok büyük bir pazardır. Emirdağ civar köylüleri traktörle pazara mal getirirlerdi. Salı günü sabahleyin Orhan dayımla biz de bir pazarcı traktörü ile Emirdağ'ına dönelim dedik. Emirdağ'ına yaklaşırken 8-10 km. kadar mesafede bir baktık ki Bediüzzaman Dede... Hava daha yeni aydınlanıyordu. Daha gün doğmamıştı. Demek ki çok erken çıkmışlar Emirdağ'dan. Orhan dayım: "Bediüzzaman Dede değil mi o?" dedi. Motorcunun adı Bayram'dı... "Bayram dur!" dedi, traktörü durdurdu. Atladık koşma koşma yanına gittik. Dayım: Dede biz Emirdağ'ına gidiyoruz, hadi seni de traktörle götürelim" dedi. Dede eliyle sırtını okşadı: "Ben giderim evladım, siz gidin" dedi. Gayet munis bir sesle... Dede bizimle gelmedi...

Biraz ileride arabacıyı gördük. Onunla gelmiş demek ki. Merak ettik sorduk: "Bediüzzaman bu köylere, kırlara gidiyor ne yapıyor buralarda?" dedik. "Valla bilmiyorum yahu. Sabahtan gidiyoruz akşama kadar etrafa bakıyor, yazıyor, düşünüyor, çayla bisküvi yiyor, sonra dönüyoruz. Boşu boşuna para veriyor, hiçbir şey yaptığı yok" dedi. Tabi adamcağız bilmiyor ki Bediüzzaman oralarda bulunan ilahi sanatlardan Allah'ın esmasını okuyor, tefekkür ediyor... Ne bilsin bu elimizdeki kitapların oralarda yazıldığını...

BEDIÜZZAMAN, SARHOŞA SENİN İÇİN DUA EDİYORUM DEDİ VE GİTTİ

Emirdağ'da, meydanda bir kahve vardı. O kahve epey zamandır yok. Bir gün oradayız. Bediüzzaman Dede orada durdu, kahveye doğru birisine el etti, çağırdı. Geldi... O adama: "Senin için dua ediyorum" dedi ve gitti. Otomobilin penceresinden, yere inmeden söyledi bunu. Allah seni ıslah etsin babında söylemiş bu sözleri. Bu adam berduşun, sarhoşun biriydi. Sonra öğrendik ki; adam bir gün önce Bediüzzaman hakkında ağza alınmayacak şeyler söylemiş. Biz Bediüzzaman Dede gelmiş diye her zaman olduğu gibi hemen arabasının etrafını sarmıştık. O adamla konuşurken pencerenin hemen önünde hoca dedenin yanındaydım ben.

EMİRDAĞ YANGININDA OLMAYACAK ŞEYLER OLDU

Bir gün Emirdağ'ında çarşı içinde yangın çıktı. Gece saat bir-iki gibiydi... Cayır cayır yanıyor, gökyüzüne metrelerce alevler yükseliyordu. Yangın her taraftan görülüyordu. Bizim ev Yenimahalle'de, Askerlik Şubesi'nin tam karşısındaydı. Herkes gibi ben de kalktım, annemden izin aldım yangın yerine gittim. "Emirdağ yanıyor..." dediler. Tam da Bediüzzaman Dedemizin evinin karşı bloğu... Ahşap binalardan metrelerce alevler yükseliyor, güvercinler korkup patır patır kanat çırpıp kaçıyorlardı. Bu kuşları bilhassa hatırlarım...

Baktım Bediüzzaman Dede ayakta, kollarını semaya doğru kaldırmış yangına bakıyor, dua ediyor... Sanki orada dedemizin heykeli dikilmiş gibi hiç bir kimseyle ilgilenmiyordu. Yangın bitene kadar heykel gibi bekledi öyle. Ben artık yangını bıraktım Bediüzzaman'ı seyrettim.

İtfaiye geldi ama ufacak su ile o koca yangın için ne olacak... Çok şiddetli bir alev vardı. Manifaturacı Hamza Emek, onun arka tarafında da Mehmed Çalışkan'ın bakkal dükkânları vardı. Cayır, cayır, cayır gelen o yangın tam onların dükkânlarına kadar geldi, gözümüzün önünde bıçak gibi kesildi söndü. Hâlbuki bu binaların hepsi de ahşaptır. Evet, yangın şak diye orada kesildi. Olacak şey değildi. Tahta binalar çatır çatır yanarken sen gel orada, tam orada şak diye kesil, olacak şey değil... Hem vallahi, hem billahi aynen böyle oldu... Üç saat kadar devam etti yangın. Biz sonradan öğrendik ki o dükkânda Risale-i Nur'un müsveddeleri varmış.

Emirdağ yangını mektubu

NOT: Emirdağlı Ertuğrul Kireç Ağabey bu dehşetli yangın hadisesini kalabalık bir cemaate anlatıp bitirdikten sonra, kendisine Emirdağ Lâhikası kitabını verip, ilgili mektubu okuttum. Kitabı ilk defa görüyordu. Hele mektuptan hiç haberi olmamış. Mektubun her satırında durup, üst üste yeminler ederek, işte aynen böyle oldu diye diye mevzuu tamamladı. Ömer Özcan. Mektup şöyle:

Aziz, sıddık kardeşlerim!

"Size, manidar ve acib ve Risale-i Nur'un talebeleriyle ve Risale-i Nur'a ve Âyet-ül Kübra'nın kerametiyle ve ehl-i dünyanın ilişmek niyetleriyle alâkadar, karşımda eskiden belediye bulunan hükümet dairelerinden birisi, hiçbir şey kurtulmayarak, hiç görmediğimiz acib bir parlamakla gecenin en soğuk bir vaktinde üç saat Cehennem gibi yandığı halde; tam bitişiğinde, Risale-i Nur'un Çalışkanlarından bir talebesi, yine iki kardeşinin, masum Ceylan'ın sermayelerinin kısm-ı a'zamı bulunan büyük mağazaları, o yangın yeri ile iki küçük dükkân fasıla ile o dehşetli yangın bütün şiddetiyle mağazaya doğru gelirken bîçare Ceylan yanıma geldi, dedi: "Biz yanıyoruz, mahvolduk." Ben de iki gün evvel mağazalarında bulunan Âyet-ül Kübra'nın bir kısım matbu' nüshalarını yanıma getirmek için söyledim, fakat getirmedi. Demek o ateşi söndürmek için orada kalmıştı. Ben de Risale-i Nur'u ve Âyet-ül Kübra'yı şefaatçi yapıp: "Ya Rabbi kurtar" dedim. Üç saat o dehşetli yangın hücumunda bütün o büyük daireyi mahvetti. Altında ve bitişiğindeki dükkânları bütün yaktı, yıktırdı. Risale-i Nur'un ve Âyet-ül Kübra'nın hızında olan mağazaya kat'iyyen ilişmedi ve altındaki şakirdin dükkânı da müstesna olarak sağlam kaldı. Yalnız ahali camlarını kırdılar. Eğer ahali ilişmeseydi, eşyalarını almasaydılar, hiçbir zarar olmayacaktı." (Emirdağ Lâhikası 108)

Ertuğrul Kireç anlatmaya şöyle devam etti: Ben bu mektubu bilmiyordum. Vallahi billahi ilk defa okuyorum burada. Emirdağ Lâhikası diye bir kitap olduğunu da burada gördüm ben. Görüyorsunuz bu kitapta anlatılanların aynısını anlattım ben size. Bunları aynen gözümle gördüm ve yaşadım...

Ertuğrul Kireç Emirdağ yangınına doğru bakıp dua eden Bediüzzaman'ı tarif ederken